

ETISK RÅD

AVGJØRELSE I SAK NR. 2013/3

Klager: X

Innklaget: SpareBank 1 Nord-Norge Markets

Saken gjelder:

Saken gjelder klage på megler, som angivelig ga misvisende opplysning vedrørende klagers ubenyttede kreditt.

Etisk Råd er satt med følgende medlemmer:

Geir Woxholth (Prof. dr. juris) (leder)
John Høsteland
Ole Wetlesen Borge
Randi Nesheim

I

Saken gjelder klage på megler, som angivelig ga misvisende opplysning vedrørende klagers ubenyttede kreditt. Dette medførte at klager, etter å ha handlet en større aksjepost, fikk underdekning og påfølgende krav om å redusere porteføljen og/eller skyte inn egenkapital. Klager krever erstatning fra SpareBank 1 Nord-Norge Markets.

II

Klagers anførsler:

Klager opplyser at klagen gjelder ”*feile opplysninger*” fra SpareBank 1 Nord-Norge Markets (foretaket) under aksjehandel. Han mener seg ”*ført bak lyset etter at megler ved en feil fikk ham til å tro at han kunne handle for mye mer enn hva som egentlig var tilfelle*”. I følge klager har han en ”*kassakreditt*” på 4 millioner kroner i foretaket, og han kan handle ca fire ganger sin egenkapital.

Klager viser til at han spurte sin megler ”*hvordan er porteføljen*”, og fikk opplyst at ”*du har 3,2 millioner å handle for*”¹. Klager kjøpte deretter 200.000 aksjer i Marine Harvest (MHG) til kurs kr 6,37. Klager viser videre til at ”*på det tidspunktet var jeg nesten fullkjøpt*”. Klager opplyser at dersom megler hadde sjekket klagers beholdning, hadde megler sett at klagers ledige egenkapital var kr 38.925, og at klager da kun kunne kjøpt aksjer for ca kr 160.000, og ikke kr 1.271.900.

Klager stiller spørsmål ved om dette var en reell feil fra meglers side, eller om det lå andre motiver bak, idet klager peker på kurtasje og provisjon.

Klager opplyser at kjøpet av 200.000 MHG gjorde at han fikk en underdekning på kr 266.530, og at da foretaket ble oppmerksom på dette, kontaktet de klager og sa at han måtte selge unna aksjer for å rette opp i underdekningen. Det ble da solgt 70.000 aksjer i MHG den 28. mai 2013. Fortsatt hadde klager en underdekning på kr 193.000, noe som gjorde at han solgte 5.000 aksjer i Salmar 29. mai 2013. Etter salget hadde han fortsatt en underdekning på kr 148.000, og han måtte derfor realisere flere aksjer. Den 6. juni 2013 solgte klager 1.000 aksjer i Veidekke og 3.400 aksjer i OBEXEXDBULL.

Klager viser til at han den 28. mai 2013 ikke var komfortabel med underdekningen med hensyn til hva et ytterligere kursfall ville gi av konsekvenser for ham. Klager mener han måtte ta vanskelige valg med hensyn til realisering av aksjer med negativ verdi, som ene og alene skyldtes underdekningen han havnet i etter kjøpet av MHG. Videre måtte klager selge seg ned i sin portefølje på bakgrunn av negativ kursutvikling, og solgte derfor 2000 aksjer i Lerøy Seafood den 10. juni 2013, med et netto tap kr 35.317,-.

Klager viser til følgende oppsett for hvordan hans portefølje ville vært per 18. september 2013 uten kjøpet av aksjene i MHG:

- ✓ 5000 aksjer i Salmar – verdi med dagens kurs: kr 318.750,- (gevinst kr 37.000,-)
- ✓ 3000 aksjer i Lerøy Seafood – verdi med dagens kurs: kr 459.000 (tap kr 51.000,- etter utbytte)

¹ Telefonsamtalen fant sted 22. mai 2013.

- ✓ 1000 aksjer i Veidekke – verdi med dagens kurs: kr 46.000,- (gevinst kr 400,-)
- ✓ 3400 aksjer i BULL – verdi med dagens kurs: kr 282.000,- (gevinst kr 12.500,-)

Ovennevnte oppsett viser i følge klager at han ville ha kommet ut ”med et resultat som er break even”. I stedet sitter klager per 18. september 2013 igjen med en portefølje på 1000 aksjer i Lerøy Seafood og 130.000 aksjer i MHG, med et betydelig negativt resultat. Klager anfører at dette er ”ene og alene en konsekvens av kjøpet som ble gjort i MHG 22. mai”.

Klager fremsetter et krav på rundt kr 50.000, som vil dekke opp for kurtasje, renteutgifter og ”andre ubehageligheter”.

III

Innklagedes anførsler:

Foretaket opplyser at klager 20. januar 2012 inngikk en rammeavtale for aksjehandel med kreditt gjennom foretaket. Klager hadde en handleramme på summen av innvilget kreditt på kr 4.000.000 og avtalt egenkapital. Avtalt egenkapital er minimum 20% av total handleramme. Avtalen stiller også krav til belåningsverdi.

Videre opplyses at i forbindelse med handel foretatt 22. mai 2013, kom klager i brudd med de nevnte kravene avtalen setter til belåningsverdi. Foretaket har utarbeidet følgende tabell som viser status før og etter den aktuelle handelen, som brakte klager i brudd med avtalens krav til belåningsverdi:

Dato	Trekk kreditt	Markedsverdi	Belåningsverdi	Over/underdekning	Ledig kreditt
21.05.13	880.362	1.145.466	919.287	38.925	3.119.000
23.05.13	2.155.442	2.373.355	1.888.912	-266.530	1.844.000
27.05.13	2.152.942	2.324.283	1.850.344	-302.598	1.847.058
29.05.13	1.713.993	1.906.838	1.520.913	-193.080	2.286.007
31.05.13	1.420.978	1.596.381	1.272.463	-148.515	2.579.022

I følge foretaket viser lydopptak fra 22. mai 2013 at klager i to telefonsamtaler ga ordre om kjøp av til sammen 200.000 MHG aksjer. I den første samtalen spurte klager om han hadde penger å handle for. Foretaket opplyser at ved en feil fra megler, fikk klager opplyst at han hadde kr 3.200.000 i ubenyttet kreditt. Tabellen over viser at klager på dette tidspunktet hadde en ubenyttet kreditt på kr 3.119.000, men at han på grunn av belåningsverdi bare hadde kr 38.925 i ledig egenkapital. Foretaket viser til at dette ikke er tema i samtalen, og på klagers spørsmål om ”da er det bare å handle”, bekrefter megler ”ja, jeg mener du bare skal handle”.

Videre opplyser foretaket at ovennevnte medførte at klager fikk en underdekning på kr 266.530 i forhold til avtalens krav til sikkerhetsdekning, noe som illustreres i raden 23. mai 2013. Dette avviket økte frem til 27. mai 2013 til kr 302.598 som følge av negativ markedsutvikling. Forholdet ble fulgt opp av megler i flere samtaler 28. mai 2013, og det ble stilt krav om at porteføljen måtte reduseres dersom klager ikke kunne tilføre egenkapital. I følge foretaket bekreftet klager at han kjente til at han var over rammen, og han tilbød å overføre kr 100.000. Dette var imidlertid ikke tilstrekkelig, og klager fikk derfor beskjed om at han måtte selge før dagen var omme.

Til sammen fant det sted ni samtaler mellom klager og foretaket den 28. mai 2013, noe som medførte at klager solgte 70.000 aksjer i MHG samme dag. Foretaket opplyser at hensyntatt utbytte og kurtasje, fikk klager et marginalt tap i størrelsesorden kr 200 på denne handelen. Det opplyses videre at det er på det rene at klager hadde underdekning også etter salget av 70.000 aksjer i MHG. Denne underdekningen ble imidlertid akseptert av foretaket, da sikkerhetsdekningen var større enn underdekning i forhold til belåningsgrad. Det ble i følge foretaket ikke tatt noe initiativ fra foretakets side til ytterligere salg av verdipapirer for klager, og det fremgår av lydlogger at det var klager selv som ønsket å avhende de verdipapirene som ble solgt etter 28. mai 2013.

I følge foretaket har det etter den 28. mai 2013 vært en rekke telefonsamtaler med klager, men det er kun i én av disse samtalene at klager får en påminnelse om at han har en underdekning som han må rydde opp i. Foretakets gjennomgang av alle lydloggene viser etter deres oppfatning at klager i perioden har gjennomført ordinær handel med både investeringsrådgivning og ordremottak/formidling. Foretaket mener at klager selv må ta ansvaret for egne prioriteringer og disposisjoner i perioden.

Foretaket mener de har gjort en grundig gjennomgang av hendelsesforløpet og kan ikke se at klagers samlede disposisjoner i dette tidsrommet er foretakets ansvar. Foretaket har likevel, for å avslutte konflikten, gitt klager tilbud om å refundere samlet kurtasje på alle handler i det aktuelle tidsrommet.

For øvrig bemerker foretaket at klager etter eget initiativ solgte sin resterende verdipapirportefølje 17. oktober 2013, og at den samlede handelen i verdipapirer etter rammeavtalen ga et positivt resultat på kr 95.000.

IV

Etisk Råd bemerker:

Klager innga klage ved brev 15. august 2013. Foretaket har inngitt tilsvaret i brev 10. september 2013. I tillegg til dette har partene kommentert hverandres anførsler i samsvar med behandlingsreglene for Etisk Råd § 3-3 tredje ledd.

Når det gjelder klagers anmodning om erstatning, presiseres på generelt grunnlag at det ligger utenfor Rådets kompetanse å treffe beslutning om erstatning eller at annen kompensasjon skal ytes, jf. Behandlingsreglene § 4-1 første ledd.

Det er ikke bestridt av partene at megler 22. mai 2013 feilaktig ga opplysning om at klager hadde kr 3.200.000 i ubenyttet kreditt, som han kunne handle for. Etisk Råd viser til at det var korrekt at klager hadde kr 3.200.000 i ubenyttet kreditt, men at kravet til egenkapital medførte at klager ikke kunne benytte kreditten fullt ut. Rådet vil i denne forbindelse påpeke at det er kundens ansvar å følge med på at kravet til egenkapital er oppfylt, men at meglers uttalelse til klager i det foreliggende tilfellet om ”*at da er det bare å handle*”, ikke var korrekt.

Etisk Råd har ingen holdepunkter for at det forelå noen uetiske motiver bak meglers misvisende opplysning til klager. Rådet legger til grunn at ovennevnte var et hendelig uhell.

Det er opplyst av partene at foretaket fulgte opp klager ved å gi beskjed om underdekning og at det forelå brudd på rammeavtalen, som det måtte ordnes opp i løpet av 28. mai 2013. Det

fremgår av sakens dokumenter at klager solgte seg ned, og at klager selv stod for investeringsvalgene. Etisk Råd bemerker at klager ikke ble ”presset” til å realisere aksjer som innebar tap for klager. På bakgrunn av sakens dokumenter legger Etisk Råd til grunn at klager kunne solgt hele investeringen i MHG 28. mai 2013 med kun et marginalt tap. Det er opplyst av partene at klager selv valgte å selge seg videre ned i diverse aksjer etter 28. mai 2013, uten at dette var et krav fra foretaket.

På bakgrunn av ovennevnte finner ikke Etisk Råd at foretaket har brutt lovgivning eller Forbundets etiske normer, men at det er gitt en misvisende opplysning fra foretakets side.

Etisk Råd påpeker, at det som nevnt, ligger utenfor Rådets kompetanse å ta stilling til et eventuelt erstatningsansvar for innklagede som følge av den misvisende opplysningen.

Etisk Råd har etter dette fattet følgende vedtak:

Klager gis ikke medhold.

Oslo, den 24. april 2014